

KOMORSKI INFORMATOR

KANTONALNA

PRIVREDNA

KOMORA

TUZLA,

BROJ

IO

-

OKTOBAR

2012.

GODINE

KA KOMORA
HRCEGOVINE

KANTONALNA
PRIVREDNA
KOMORA TUZLA

PRIVREDNA KOMORA
BRČKO DISTRIKTA
Bosne i Hercegovine

ПРИВРЕДНА КОМОРА
БРЧКО ДИСТРИКТА
Босне и Херцеговине

KVALITETNIJI SERVIS
ČLANICAMA

"PRISTUPANJE HRVATSKE
EVROPSKOJ UNIJI - IZAZOVI I
ŠANSE ZA PRIVREDU BIH"

"PISANJE PROJEKTNIH
PRIJEDLOGA ZA
PROGRAME EU"

ODRŽAN 19. GENERALNI
BH SAJAM "ZEPS"

KOMORSKI INFORMATOR broj 10- 2012.

KANTONALNA PRIVREDNA KOMORA TUZLA

Izдавачki savjet:

1. Nedret Kikanović, predsjednik
2. Mirsad Kukić, član
3. Bajazit Jašarević, član
4. Suad Selimović, član
5. Nurdin Žunić, član

Redakcijski kolegij:

1. Jorgovan Begić, predsjednik
2. Nedret Kikanović, član
3. Esad Arnautović, član
4. Nurudin Žunić, član
5. Suad Selimović, član

Izдавач:

Kantonalna privredna komora Tuzla

Gl i odgovorni urednik:

Dino Kalesić, dipl. žurnalist

Tehnička priprema, repro i štampa

C.P.A. Tojšići- Kalesija

Za štampariju:

Vildan Uščuplić - generalni direktor

Tiraž:

500 primjeraka,
oktobar 2012 god.

Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta na osnovu Člana 19. tačka 13. stav 2. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga ("Sl. novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 6/95 i 25/97), rješavajući o zahtjevu Kantonalne privredne komore Tuzla broj: 10/15-4481/99. od 30.04.1999. godine, dalo je mišljenje o oslobođanju poreza na promet glasila "Komorski informator".

UVODNIK

Poštovani čitaoci!

Komorski informator za oktobar, uglavnom je posvećen firmama članicama Kantonalne privredne komore Tuzla. Zabilježili smo i nekoliko događanja u Komori a ni ovaj, 19. po redu generalni bh sajam "Zeps" u Zenici, nije mogao proći bez progostavljanja Privrede TK. Redom, stranice ovog broja komorskog lista donose informaciju o unapređenjima na službenoj internet stranici Komore. U Kantonalnoj privrednoj komori Tuzla upriličena je konferencija za novinare na kojoj su predstavljene nove web usluge Kantonalne privredne komore Tuzla, namijenjene firmama članicama Komore, privredi općenito i medijima. Riječ je o dokumentu "Privredna kretanja", o rubrici "Krediti za privredu" i o izradi novog registra preduzeća.

Pored toga, Komora je bila domaćin značajnim skupovima. Vanjskotrgovinska komora Bosne i Hercegovine, u suradnji sa Kantonalnom privrednom komorom Tuzla, organizirala je Info-dan za privrednike na temu „Pristupanje Hrvatske Evropskoj uniji- izazovi i šanse za privrednu Bosnu i Hercegovinu“. U saradnji s Općinom Tuzla a u okviru projekta edukativnih seminara za osposobljavanje poduzetnika i jačanje poduzetničke konkurentnosti, Kantonalna privredna komora Tuzla je organizovala besplatan trening pod nazivom "Pisanje projektnih prijedloga za programe EU" u prostorijama Kantonalne privredne komore Tuzla.

Posjetili smo nekoliko firmi naših članica s ciljem upoznavanja sa njivom radom, problemima sa kojima se susreću, trenutnim aktivnostima. "Jadrina" Gračanica je firma koja je evropski orjetnirana, 90% proizvodnje izvozi, ima problema sa sirovinama, treba veću podršku, olakšice da poveća zapošljavanje.

Firma "Husanović&Co" Gračanica također je izvoznik, muku muči sa naplatom, okruženje ne nudi uslove za proširenje proizvodnje. Tehnopak" d.o.o. je trgovacko društvo osnovano u Tuzli 1999. godine a kao zasebna firma čini dio grupacije Tehnotrade iz Hrvatske. Sastavni su dio skoro svake zajedničke sajamske postavke Privrede TK koju organizuje Komora.

Brojne su aktivnosti u firmi "Imel" Lukavac zabilježene za prilično kratko vrijeme. Pratimo šta se dešava u firmi članici Kantonalne privredne komore Tuzla i zadovoljstvo je prezentovati nove poslovne uspjehe, posebno, ako se zna u kakvom poslovnom okruženju posluju bosanskohercegovačke ali i firme u cijelom regionu.

U uslovima u kojima privreda funkcioniše na prostoru Bosne i Hercegovine, prava je rijetko pronaći firmu u kojoj su zadovoljni radnici, rukovodioci zadovoljni radnicima, firmu koja proširuje djelatnosti, firmu koja je spremna da sa lakoćom pokrije cijelo području Bosne i Hercegovine. "Seif" iz Kalesije to jeste.

Nismo mogli a ne pomenuti da se u medijima posebno propratila informacija o nastavku proizvodnje u živiničkom "Konjuhu". Odjeknula je i informacija da će NLB Banka d.d., Tuzla primjenjivati novu tarifu naknada za naloge unutrašnjeg platnog prometa.

Nastavljaju se aktivnosti predsjednika privrednih komora u Federaciji BiH. U Goraždu se raspravljalo o nacrtu Zakona o Privrednim/Gospodarskim komorama u Federaciji Bosni i Hercegovini. Tuzlanski kanton je posjetio savjetnik u Vijeću komora Saudijske Arabije.

Posebno je zadovoljstvo istaći da je Kantonalna privredna komora Tuzla uspjela organizovati predstavljanje Privrede TK na zajedničkom sajamskom prostoru Komorskog sistema BiH u okviru 19. generalnog bh sajma "ZEPS 2012". Učestvovalo je 405 izlagачa iz 27 država a Privreda TK 21 firma i organizacija.

**Dino Kalesić
gl. i odg. urednik**

Izdavanje ATA karneta

TREĆI OBRAČUNSKI PERIOD

Nastavlja se izdavanje ATA karneta u Uredu Vanjskotrgovinske komore Bosne i Hercegovine u Tuzli pri Kantonalnoj privrednoj komori Tuzla. Podizanje dokumenata vrši se na mjestu gdje je zahtjev i podnesen. "Kada su u pitanju izdati ATA karneti i dodatni listovim u periodu od 1. avgusta do 29. oktobra, pristiglo je 107 zahtjeva od čega je bilo 59 zahtjeva za izdavanje ATA karneta i 48 zahtjeva za izdavanje dodatnih litova za ATA karnet. Od 59 zahtjeva za izdavanje ATA karneta 40 zahtjeva su podnijela fizička lica iz sljedećih opština: Janja, Lukavac, Živinice, Zvornik, Tuzla, Kalesija, Srebrenik, Orašje, Bijeljina, Brčko, Gradačac, Banovići, a 19 zahtjeva su podnijele firme iz Tešnja, Brčkog, Bijeljine, Tuzle, Gradačca, Gračanice, Tešnja i Odžaka. 42 fizičkih lica podnijelo je zahtjev za izdavanje dodatnih listova, a ostalih 6 zahtjeva stigla su u ime privrednih društva", izjavila je Suada Rekić stručni saradnik u Uredu za pružanje informacija o ATA sistemu i izdavanje ATA karneta Vanjskotrgovinske komore u Tuzli. Sve dodatne informacije, kao i potrebne upute o ATA sistemu i obrascu, zainteresirani mogu pronaći na web stranici Vanjskotrgovinske komore BiH www.komorabih.ba ili direktno – na osnovu navedenih kontakt informacija kao i u Uredu Vanjskotrgovinske komore Bosne i Hercegovine u Tuzli pri Kantonalnoj privrednoj komori Tuzla - Trg slobode bb – 75000 Tuzla - Tel/Fax. +387/35/258-266 i Fax:+387/35/258-271, Email: atatz@komorabih.ba - kontakt osoba: Suada Rekić.

SADRŽAJ:

KVALITETNIJI SERVIS ČLANICAMA

5

„PRISTUPANJE HRVATSKE EVROPSKOJ UNIJI- IZAZOVI I ŠANSE ZA PRIVREDU BOSNE I HERCEGOVINE”

6

“PISANJE PROJEKTNIH PRIJEDLOGA ZA PROGRAME EU”

7

EVROPSKI ORJENTIRANA FIRMA

8

“HUSANOVIĆ&CO” DOO GRAČANICA

9

ODRŽAN 19. GENERALNI BH SAJAM “ZEPS”

10 i 11

“TEHNOPAK” DOO TUZLA

12

DMS – SISTEM ZA UPRAVLJANJE DOKUMENTIMA

13

“SEIF” KALESIJA - “VI ZNATE ZAŠTO A MI ZNAMO KAKO”

14

IMAMO ZNANJE, NEDOSTAJE KAPITAL

16

PROIZVODNJA U FABRICI NAMJEŠTAJA KONJUH SE NASTAVLJA

16

RASPRAVA O NACRTU ZAKONA O PRIVREDNIM KOMORAMA

17

NLB: NIŽI TRANSAKCIJSKI TROŠKOVI

17

30
GODINA
TRADICIJE
1983-2013

HERCEG
PVC i Al prozori i vrata
www.dooherceg.com

TROCAL

KÖMMERLING

**Štedimo energiju,
čuvajmo okolinu!**

Promovisane web usluge ....

KVALITETNIJI SERVIS ČLANICAMA

- Predstavljena "Privredna kretanja", "Krediti za privredu", Registar preduzeća -

U Kantonalnoj privrednoj komori Tuzla upriličena je konferencija za novinare na kojoj su predstavljene nove web usluge Kantonalne privredne komore Tuzla, namijenjene firmama članicama Komore, privredi općenito i medijima. Riječ je o dokumentu "Privredna kretanja" koji je predstavio Nedret Kikanović predsjednik Kantonalne privredne komore Tuzla, o rubrici "Krediti za privredu" koju je predstavila Edina Kurtić koordinator Centra za regionalnu saradnju Kantonalne privredne komore Tuzla i o izradi novog registra preduzeća koji će biti dostupan na web stranici Komore a kojeg je novinarima predstavio Nedret Kikanović predsjednik Kantonalne privredne komore Tuzla.

• "Privredna kretanja"

Novi komorski proizvod nazvan "Privredna kretanja" predstavlja dokument koji izrađuje Stručna služba Komore a koji na jednom mjestu objedinjuje sve

najnovije podatke vezane za privredna kretanja na području Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine, zatim informaciju o privrednim kretanjima na području Tuzlanskog kantona koju sačinjavaju podaci o industrijskoj proizvodnji, spoljnotrgovinskoj razmjeni, kao i najnoviji podaci o zaposlenosti i nezaposlenosti te kretanju neto i bruto plaća na području Tuzlanskog kantona. Svi podaci prikupljeni su iz relevantnih institucija, riječ je o Agenciji za statistiku BiH, Agenciji za rad i zapošljavanje BiH, Vanjskotrgovinskoj/Spoljnotrgovinskoj komori BiH, Federalnim zavodima za statistiku za zapošljavanje.

• "Krediti za privredu"

Rubrika pod nazivom "Krediti za privredu" sa svim svojim sadržajima, omogućava firmama članicama Komore i onima koje to nisu, da na brz i jednostavan način dođu do ponude kreditnih sredstava za različite namjene. U pregledniku se nalaze najznačajnije banke sa područja Tuzlanskog kantona, sa

ponudama kratkoročnih i dugoročnih kreditnih sredstava namjenjenih privredi. Ovaj novi komorski proizvod ima za cilj olakšati privrednicima pristup informacijama i omogućiti im da na jednom mjestu pregledaju ponude različitih banaka nakon čega mogu lakše ostvariti direktni kontakt s odabranom bankom i pregovarati o uslovima kreditiranja. Na web stranicu Komore u istoj rubrici je takođe postavljen i kreditni kalkulator pomoći kojeg privrednik može da izračuna visinu mjesecne rate kao i da dobije okvirni otplatni plan za svoj kredit.

• Registar preduzeća

Nova web usluga komore je Registar preduzeća. U prvoj fazi, ova usluga donosi sve osnovne podatke o svim firmama članicama Kantonalne privredne komore Tuzla. Dostupni će biti naziv i sjedište firme, ime odgovrne osobe, brojevi kontakt telefona, fax, mobitel, e-mail adresa te naziv komorskog udruženja u okviru koje djeluje firma članica Komore. U narednoj fazi, ovaj register će biti proširen i sadržavati podatke o većem broju privrednih subjekata. Sve tri usluge mogu biti korisne i sredstvima informisanja.

D.K.

Komora domaćin značajnog skupa ....

„PRISTUPANJE HRVATSKE EVROPSKOJ UNIJI- IZAZOVI I ŠANSE ZA PRIVREDU BOSNE I HERCEGOVINE”

– U Kantonalnoj privrednoj komori Tuzla odžan Info-dan - Prisustvovali su predstavnici 25 kompanija - BiH nije spremna za ulazak svog sjevernog susjeda u Uniju - Neophodne su odgovarajuće strukturne i ekonomske reforme - Moguć gubitak dijela ili cijelog hrvatskog tržišta -

Vanjskotrgovinska komora Bosne i Hercegovine, u suradnji sa Kantonalnom privrednom komorom Tuzla, organizirala je Info-dan za privrednike na temu „Pristupanje Hrvatske Evropskoj uniji- izazovi i šanse za privrednu Bosne i Hercegovine”. Događaju, koji je održan u prostorijama Kantonalne privredne komore Tuzla, prisustvovali su predstavnici 25 kompanija. Privrednicima su prezentirane aktualne teme vezane za problematiku izvoza bh proizvoda biljnog i životinjskog porijekla, graničnih inspekcijskih prijelaza (BIP), neophodnosti što bržeg usvajanja EU standarda, te kreiranje zakonodavnog okvira i odgovarajuće infrastrukture koja bi omogućila izvoz proizvoda u Hrvatsku nakon njenog pristupanja Evropskoj uniji. Neke od tema su se odnosile na aktivnosti koje se poduzimaju u procesu približavanja Bosne i Hercegovine Evropskoj uniji poput Zakona o sistemu državne pomoći i CE označavanja, odnosno novog bh tehničkog zakonodavstva koje preuzima EU direktive u oblasti određenih grupa industrijskih proizvoda u zakonodavstvo naše zemlje. Učesnicima događaja prezentirani su i očekivani trendovi u vanjskotrgovinskoj razmjeni između Bosne i Hercegovine

i Hrvatske. Predavači na događaju bili su: Martin Schieder direktor Sektora operacija za ekonomski razvoj i prirodne resurse Delegacije Evropske unije u Bosni i Hercegovini, Darko Čobanov predstavnik Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine, dr Duljko Hasić direktor Instituta za edukaciju Vanjskotrgovinske komore BiH, mr Senad Hromić direktor Euro- info korespondentnog centra Vanjskotrgovinske komore BiH i Igor Gavran savjetnik generalnog sekretara Vanjskotrgovinske komore Bosne i Hercegovine.

“Kada je u pitanju pripremljenost za ulazak Hrvatske u EU, Bosna i Hercegovina znacajno zaostaje. BiH nije spremna za ulazak svog sjevernog susjeda u Uniju. Domaće vlasti ne čine dovoljno na stvaranju povoljnijeg poslovnog ambijenta. Privreda od domaćih vlasti traži da se učine makismalne napore kako bi stvorili povoljan poslovni ambijent koji bi privrednicima omogućio da normalno nastave dobru saradnju s hrvatskim kolegama i od druge polovine naredne godine. Neophodne su odgovarajuće

strukturne i ekonomske reforme. Za Bosnu i Hercegovinu je bitan Zakon o sistemu državne pomoći, koji je u potpunosti usaglašen i prilagođen evropskim standardima. Taj zakon može unaprijediti konkurentnost domaćih firmi i unaprijediti izvoz, on definiše kako preduzeća mogu koristiti sredstva iz osnova državne pomoći. Očekuje se da se već početkom iduće godine počne sa provođenjem tog zakona”, istakao je na ovom skupu Duljko Hasić direktor Instituta za edukaciju Vanjskotrgovinske komore Bosne i Hercegovine.

“Izazovi za BiH ulaskom Hrvatske u EU ogledaju se u prijetnjama mogućeg gubitka dijela ili cijelog hrvatskog tržišta, a s druge strane stvaraju se mogućnosti da se sa hrvatskog tržišta napravi širenje na ostala tržišta članica EU”, izjavio je na skupu u Kantonalnoj privrednoj komori Tuzla, Igor Gavran savjetnik generalnog sekretara Vanjskotrgovinske komore Bosne i Hercegovine.

D.K.

Održan trening u Komori ....

“PISANJE PROJEKTNIH PRIJEDLOGA ZA PROGRAME EU”

- Organizatori Komora i Općina Tuzla - Učešće uzelo oko 70 polaznika - Akcenat na pretpri stupnim fonodovima IPA - Obrađeni svi elementi aplikacijskog obrasca -

Kantonalna privredna komora Tuzla u saradnji s Općinom Tuzla, a u okviru projekta edukativnih seminara za osposobljavanje poduzetnika i jačanje poduzetničke konkurentnosti, organizovala je besplatan trening pod nazivom “Pisanje projektnih prijedloga za programe EU” u prostorijama Kantonalne privredne komore Tuzla. Cilj je približiti polaznicima EU fondove i pripremiti ih da mogu aktivno učestvovati u njima. Nužno je osigurati veću razinu osposobljenosti i educiranosti poduzetnika i institucija za podršku privrede. Na treningu je bilo prisutno oko 70 polaznika od kojih je najviše bilo iz privrede, ali su također bili prisutni i predstavnici ministarstava, općina i

sredstva iz ovog programa”, istakla je Edina Kurtić koordinator u Centru za regionalnu saradnju Kantonalne privredne komore Tuzla. Kako je istakla, osim IPA-e, kandidati su upoznati i sa ostalim programima dostupnim za našu zemlju ali ono što je najznačajnije, naučili su kako popuniti aplikacijski obrazac, koji je dosta zahtjevan, a isti je ili vrlo sličan za sve programe EU. Na treningu su pored kraće prezentacije o Instrumentu pretpri stupne pomoći za Bosnu i Hercegovinu (IPA), praktično biti obrađeni svi elementi aplikacijskog obrasca za programe finansirane od strane Evropske unije. Učesnici su bili u prilici da se upoznaju sa svakom fazom pripreme projektnog prijedloga

Kako su istakli predstavnici ove firme, softversko rješenje koje nude je usko specijalizirano za poslovanje veledrogerija i pokriva sva uobičajena poslovna područja i procese u toj vertikali.

“Centralno upravljamo i kontroliramo sve poslovne procese od nabave, preko inventure i zaliha do prodaje, zaprimanja narudžbi, upravljanja akcijama i promocijama, fakturiranjem. Svi podaci iz pojedinih modula se automatski prenose u računovodstvo i financije, gdje, između ostalog, omogućavamo automatsko zatvaranje i obračun cassa sconta. Poslovno izvještavanje po

nevladine organizacije. **“Akcenat je stavljen na pretpri stupne fondove – popularnu IPA-u. Za BiH su trenutno otvorene samo dvije komponente, pomoći u tranziciji i razvoju institucija – namijenjena razvoju kapaciteta i institucija i Prekogranična saradnja – namijenjena za pružanje pomoći u oblasti prekogranične saradnje između sadašnjih država članica i kandidatkinja i potencijalnih kandidatkinja, te saradnji između zemalja kandidatkinja i potencijalnih kandidatkinja. Ali daljnijim približavanjem Uniji, odnosno sticanjem statusa kandidata će se otvoriti i ostale komponente IPA programa tj. ruralni razvoj, regionalni razvoj i razvoj ljudskih potencijala čime će se znatno povećati mogućnosti i obim projekata koji mogu povlačiti**

za IPA bespovratna sredstva Evropske unije, što će im omogućiti uspješnu pripremu i implementaciju EU projekata u budućem radu.

PREDSTAVLJENA SOFTVERSKA RJEŠENJA

U Kantonalnoj privrednoj komori Tuzla, upriličena je prezentacija usluga firme “IN2” Zagreb. Riječ je o najvećoj hrvatskoj firmi na području softverskih rješenja, firmi sa dugogodišnjim iskustvom i vodećim referencama na području distribucije, veleprodaje i maloprodaje. Rješenja i usluge “IN2” grupe pokrivaju različita područja poslovanja s naglaskom na javni sektor, finansijski sektor i osiguranje, zdravstvo, telekomunikacije, prodaju i veleprodaju, industriju te komunalna poduzeća i energetiku.

različitim kriterijima zadovoljava sve potrebe i najzahtjevnijih korisnika. Iskustvo stećeno u 20-godišnjem radu u vertikalama veleprodaje, distribucije i maloprodaje pretočeno je vrlo širok spektar izvještaja pomoći kojih se analizira, planira i kontrolira poslovanje svih poslovnih područja. Izvještaji detaljno prate ponašanje pojedinog kupca (kao npr. Izvještaj o profitabilnosti kupca-detajlno, profitabilnosti artikla-detajlno), određene regije, mesta isporuke ili grupe mesta isporuke”, rekao je Mustafa Bešlagić predstavnik firme “IN2” Zagreb. Grupacija trenutno zapošljava više od 420 ljudi od čega je 340 u Hrvatskoj, 300 u matičnoj firmi “IN2” Zagreb o kojoj više informacija zainteresovani mogu dobiti na www.in2.hr.

D.K.

Ramiz Grapkić - "Jadrina" Gračanica ....

EVROPSKI ORJENTIRANA FIRMA

- 90% proizvoda za izvoz – Veliki problem nedostatak trupaca – Stvoriti povoljniji poslovni ambijent – Zaposleno 40 novih radnika – Treba ukinuti nadoknadu za članstvo u upravnim odborima – Čeka nas težak period - Potrebno djelovati klasterski*

masivnog namještaja. Riječ je o namještaju od hrasta i bukve, proizvodima koji su svojim kvalitetom i dizajnom vrlo brzo pronašli svoje kupce u Engleskoj, Holandiji, Njemačkoj, Austriji, Češkoj, Sloveniji, Hrvatskoj i učinili da danas "Jadrina" Gračanica 90% proizvoda plasira na evropsko tržište. Pored krize koja je pogodila sve grane, posebno građevinsku industriju što se direktno osjeti

"Ništa na domaćoj sceni ne ide nam u prilog. Ni politika ali ni privredna društva koja su zadužena za šumarstvo, nemaju osjećaja za naše potrebe, da smo mi izvozno orjentirana firma, da nas ima u Evropi. Ne osjećaju to u JP "Šume TK" pa ne dobijamo dovoljno trupaca, čak ih dobijemo manje nego neke pilane, iako smo mi uvijek u pretplati i nikad nisamo bili u minusu, no ništa nije dovoljno i mi još uvijek dobijamo mnogo manje trupaca nego nam je potrebno za jedan mjesec. Dijelom jer nemamo dovoljno ove sirovine ali dijelom i zbog toga što se

nepravilno i nerezonski vrši podjela", rekao je Ramiz Grapkić direktor preduzeća "Jadrina" Gračanica. Pojašnjava kako je problem pokušavao riješiti na raznim nivoima na raznim instancama ali bezuspješno. Rješenje ovog ključnog problema je nađeno u nabavci sirovine po višim cijenama. **"To nas usporava, povećava nam cijenu proizvoda, ne ostvarujemo dobit koja bi otvorila nova radna mjesta. Objektivno, da imamo podršku samo u ovom segmentu, mogli bi imati duplo više radnika nego što je to danas"**, ističe direktor Grapkić.

I pored ovih problema, "Jadrina" Gračanica je u ovoj godini otvorila vrata za novih 40 radnika, što je u medijskom prostoru ostalo nezapaženo. Baš kao što su ostali nezapaženi i nerealizovani zahtjevi da vlast stvori olakšice za prijem novih 200 radnika, koliko su objektivno mogli zaposliti i koliko mogu zaposliti ako se promijeni poslovni ambijent i stvore olakšice onima koji proizvode, izvoze i zapošljavaju radnike. Izgleda da na vidiku i nema nekih pozitivnijih očekivanja, realno, stanje može biti još teže: **"Mi smo svjesni da je jako težko očekivati neki novi zamah, neke značajnije promjene, posebno ako imamo u vidu činjenicu da se očekuje novi udar recesije, ako i u cijeloj Evropi.**

Promijenjena struktura proizvoda donijela je puno dobrog i pokazal se pravim poslovnim potezom. Od tvornice koja je do tada par godina radila uglavnom tpetariju i pločasti namještaj a menadžment se opredijelio za proizvodnju

vrlo nepovoljno će se odraziti i ovogodišnje vremenske neprilike. Suša je uzrokovala dugotrajne posljedice koje će biti vidljive tek od naredne godine. Za očekivati je porast broja nezaposlenih tako da će prioritet biti hrana a namještaj i bilo šta drugo što nije od životnog značaja doći će u drugi plan. Tome doprinose i nerezonske donacije, neisplaćivanje sredstava predviđenih budžetima, puno je nelogičnosti i puno pokazatelja koji upućuju na vrlo teško vrijeme koje je pred nama i koje traži mnogo ozbiljniji pristup privredi. Mi sve zajedno, dakle, i politika bez obzira o kojoj opciji je riječ, i privreda i građanstvo, uzbiljiti, pripremiti se za teške prilike koje nas očekuju. Moramo se posvetiti konkretnim potezima, stvaranju ambijenta koji će unaprijediti privredu, država mora pomoći sama sebi, mora pomoći ljudima koji žive u ovoj zemlji, da rade, zarađuju i da žive od svog rada", govori direktor Grapkić. Ističe da bi i promjena mnogih zakonskih odredbi koje trenutno ne idu na ruku privrednicima, mogla doprinijeti stvaranju pozitivnijeg poslovnog ambijenta. **"Moraju se naći mogućnosti za promjene u zakonima, treba ih prilagoditi privredi za opće dobro. Da bi izbjegli sunovrat, društvo mora da istakne prave probleme. Postoje brojni načini da se uštedi mnogo novca koji bi se usmjerio u privredu a ne da se npr. formiraju i forsiraju brojni upravni odbori koji odnose silna sredstva. Smatram da je potrebno boriti se za opći interes kroz upravne odbore a ne boriti se za ostvarivanje lične zarade, nadoknade koju upravni odbori donose. Treba ukinuti nadoknadu za članstvo u upravnim odborima"**, ističe Grapkić.

Možda bi se recept za uspjeh, recept kako treba raditi na širem planu, mogao potražiti upravo u ovom preduzeću, u firmi "Jadrina" Gračanica koja je savremena firma, temeljena na timskom radu u kojoj se zna gdje, kad, šta, kako i ko radi. Bogat assortiman, kvalitetan proizvod, povoljne cijene ispravna poslovna politika, pozicionirali su ih i učvrstili na evropskom tržištu. **"Potrebno je da se uvežemo, da djelujemo klasterski, dijelimo rabate, pomažemo jedni drugima, da se manji naslone na veće, da zajednički, sa istim interesima, manjim troškovima, organizovani, pokrenemo jednu novu politiku koja će u konačnici koristiti svima"**, rekao je na kraju razgovora Ramiz Grapkić direktor preduzeća "Jadrina" Gračanica.

D.K.

Bogat assortiman, kvalitetan proizvod, povoljne cijene ispravna poslovna politika, pozicionirali su ih i učvrstili na evropskom tržištu. **"Potrebno je da se uvežemo, da djelujemo klasterski, dijelimo rabate, pomažemo jedni drugima, da se manji naslone na veće, da zajednički, sa istim interesima, manjim troškovima, organizovani, pokrenemo jednu novu politiku koja će u konačnici koristiti svima"**, rekao je na kraju razgovora Ramiz Grapkić direktor preduzeća "Jadrina" Gračanica.

Vaša Udobnost Je Naš Cilj

JADRINA

Predstavljamo članice Komore ....

"HUSANOVIĆ&CO" DOO GRAČANICA

- Poluproizvodi i elementi za namještaj za strano tržište - Naplata veliki problem-
- Ne postoji mehanizam zaštite pritvrede - Veliki problem nedostatak sirovine -
Od zanatske firme do firme izvoznika-

Osnovna djelatnost firme "Husanović&Co" Gračanica je prerada drvnih finalnih proizvoda. Na domaće tržište se plasiraju finalni proizvodi: parketi, podovi i lajsne a za strano tržište su namijenjeni poluproizvodi i elementi za namještaj. Najveći dio proizvodnje, kada je u pitanju tržište Bosne i Hercegovine, posvećen je potrebama građevinskih firmi koje snabdijevaju visoko kvalitetnim parketima. No, kao i u svih privrednim granama na ovim prostorima, i u drvoprerađivačkoj industriji je puno problema. Toliko, da ne znate odakle krenuti. No, firme rade, bore se, privreduju, proširuju djelatnost, proizvode, transportuju, prodaju. **"Postojala je određena saradnja sa prodajnim salonima u BiH, radili smo na konsignaciju. Ali danas je izražen problem naplate i saradnja je otežana isključivo zbog problema naplate. U našoj zemlji nemate nikakve mehanizme koji će vam garantovati sigurnost poslovanja, koji vam garantuju da ćete dobiti novac za isporučenu robu, nema mehanizama koji štite domaću privredu. Posezali smo i za sudskim postupcima, imamo pozitivno riješenih slučaja, dobili smo presude ali i dalje nismo u mogućnosti bilo šta naplatiti. Upravo zbog tih dobijenih a nenaplaćenih tužbi smo odustali od tih aktivnosti i posvetili se saradnji sa građevinskim firmama"**, istakla je Aida Nurkić direktorka firme "Husanović&Co, doo društvo za proizvodnju, usluge,

"Mi možemo proizvesti velike količine, nismo imali problema, reklamacija, imali smo zadovoljne kupce. No, poljulalo se tržište. Naplata se danas svela na 90 dana kada je u pitanju saradnja sa firmama u Italiji. Mi radimo suh program, moramo nabaviti sirovinu, platiti avansno, platiti radnike i sve ostale izdatke. Ne možemo to podnijeti sa našom zaradom, predug nam je rok plaćanja, nagomila se za nas velika količina novca koju potražujemo i morali smo i tu redukovati saradnju. Odlično saradujemo sa firmama u Austriji i Njemačkoj ali zbog teške ekonomske situacije u Evropi dolazi do obaranja cijena, pa se stalno borimo sa problemima ali opstajemo, trudimo se da opstanemo", kazala je direktorka Nurkić. Problem koji je pristuan već duže jeste nabavka sirovine. Posegnulo se za nabavkom sirovine u Republici Srpskoj. To je dovelo do povećanja troškova, prije svega prijevoza. **"Brzo se i pročulo za naš problem pa je u RS naglo skočila cijena sirovine. Mi je moramo nabavljati da zadovoljimo potrebe naših kupaca ali smo danas u situaciji da za više para dobijamo lošiju robu. Pokušavali smo sa JP "Šume TK" Kladanj pronaći zajednički jezik, ali nismo uspjeli, ne samo mi nego općenito, skoro sve firme u našoj djelatnosti. Postoji problem sa nedostatkom hrasta ali i sa nerezonskom podjelom sirovine. Prošle godine nismo**

trgovinu i uvoz-izvoz Gračanica. No, ni u ovom segmentu nije sve sjajno, rekli bismo, tipično za prostor Bosne i Hercegovine gdje ništa nije kako treba. Nije problem proizvodnja, nije problem cijena, kvalitet, jednostavno niko ne plaća unaprijed a niko ne garantuje da će platiti nakon isporuke: **"I tu je teškoča u naplati. U kompenzaciji za poslovanje sa građevinskim firmama gdje nema novca, dobijamo stanove pa imamo dodatni problem prodaje i naplate stanova"**, ističe direktorka Nurkić.

Sjeća se i perioda kada se sarađivalo sa velikim brojem firmi, kada se puno proizvodilo i prodavalо, parket u veliki količinama. Međutim, i te firme su danas u većem dijelu zatvorene ili slabo posluju, što je otežavajući faktor i otkrivanje novog tržišta predstavlja dodatni teret, dodatni problem u namjeri da se pozitivno posluje, da se proširuje proizvodnja, povećava broj radnih mjesto.

Nije preostalo menadžmentu ove firme ništa drugo nego da se okreće stranom tržištu, da pokuša napraviti novi, kvalitetniji iskorak, da pokuša doći do svježeg novca koji bi odmah bio usmjeren ka novim proizvodnim iskoracima. Problem koji je i na stranom tržištu otežao poslovanje je isti, dakle naplata.

ni potpisali ugovor jer nam nude malu količinu iako mi plaćamo sve na vrijeme, uredna smo firma, plaćamo doprinose, radnici su uredno isplaćeni ali dobijamo malo sirovine i vjerovatno nećemo moći zadržati ovaj obim proizvodnje", istakla je direktorka Nurkić.

Navodi da je velik taj splet okonosti koji otežava poslovanje u našoj zemlji. Pominju se nedostatak kvalitetnih zakonskih odredbi i podrške vlasti, slaba podrška Razvojne banke, dakle, sve ono što treba da stvari pozitivni poslovni ambijent je zakazalo na ovim prostorima. No, privredni subjekti se bore. Opstaju u ovakvim okolnostima. Tako i firma "Husanović&Co Gračanica" koja je od zanatske radnje postala značajna firma u drvoprerađivačkoj industriji, firma izvoznik. Firma koja zapošljava 19 radnika, ima planove i želje zaposliti još više, ali nisu stovreni uslovi, nema mogućnosti i firma koja posluje od 1979. godine, predstavlja uspješan privredni kolektiv na području Tuzlanskog kantona, ali firma koja mora zaustaviti širenje, zaustaviti planove, izgradnju novih pogona, sušara, komora, proširenje tržišta, proizvodnog programa, zapošljavanje. Do nekih boljih vremena.

D.K.

Privreda TK na sajmu u Zenici....

ODRŽAN 19. GENERALNI BH SAJAM "ZEPS"

- Na ZEPS-u 405 izlagača iz 27 država - Sajam otvorio premijer Nikšić -

Prvo učešće formi iz Bahreina - Kvalitetan prateći programski sadržaj -

Privreda Tuzlanskog kantona predstavljena na zajedničkom izložbenom prostoru Komorskog sistema-

Na tradicionalnoj lokaciji, na sajmištu Kamberovića polje, održan je 19. generalni bh sajam "ZEPS 2012" kojeg je na progodnoj ceremoniji otvorio Nermín Nikšić, premijer Federacije Bosne i Hercegovine. U sklopu ove značajne sajamske manifestacije, održan je i 9. međunarodni sajam metala "ZEPS Intermetal" a organizovana je i prva konferencija posvećena energetskoj efikasnosti i obnovljivim izvorima energije o temi "Energetska efikasnost i obnovljivi izvori energije – Od teorije do prakse". Značajno je pomenuti da je na sajmu učestvovalo 405 izlagača iz 27 država. **"U odnosu na prošlu godinu, sajam je zadržao istu površinu i broj izlagača što je veliki uspjeh u vrijeme recesije, a u dva parametra je i veći. Prošle godine izlagači su došli iz 25, a ove iz 27 država, s tim da smo sada zabilježili i veći broj kolektivnih izložbi-ukupno 11.**

bloku 7 u Termoelektrani Tuzla za čiju je izgradnju interes iskazalo 12 velikih svjetskih kompanija. Federalna vlada je opredijeljena da sačuva svako radno mjesto, i da otvara nova, rekao je premijer Nikšić. Na Generalnom bh. sajmu "ZEPS 2012." i sajmu metala "ZEPS Intermetal" kolektivno su se ove godine predstavili privrednici iz Hrvatske, Slovenije, Crne Gore, Češke Republike, Mađarske, kao i pojedinih regija i općina iz BiH. U okviru sajma značajno mjesto je imala prva konferencija posvećena energetskoj efikasnosti i obnovljivim izvorima energije o temi "Energetska efikasnost i obnovljivi izvori energije – Od teorije do prakse". Tim povodom, oglasio se i Erdal Trhulj Federalni ministar za energiju, ruderstvo i industriju: **"U BiH se oko 30 odsto ukupno proizvedene električne energije, proizvede iz obnovljivih izvora, i to u najlošijim**

ali i stanja i potreba tržita drugih zemalja, posebno zemalja u okruženju, organizovao je dodjelu priznanja. Predzadnjeg dana 19. Generalnog bh sajma "ZEPS 2012" i 9. Međunarodnog sajma metala "ZEPS Intermetal" održana je tradicionalna svečanost dodjele sajamskih priznanja. Prema odluci žirija Grand prix "Ruža ZEPS"-a, što je jedinstveno, najviše priznanje za nastup koji je obilježio sajam, pripalo je preduzeću "Kovan" d.o.o. iz Gračanice. Ravnopravna priznanja sajma "ZEPS 2012" za proizvod su dobili: Poliesterski bazen za kupnje (10,5 m x 4 m x 1,5 m) - preduzeće "Regeneracija BiH" d.o.o. Velika Kladuša, "MOJA TV" - Javno preduzeće "BH Telecom" d.d. Sarajevo, fotonaponski moduli "Bisol" sa HDPE podlogom "BISOL" EASY MOUNT - "BISOL" EPC, Slovenija. Nagrade za kolekciju proizvoda dobili su: kolekcija opruga - "Saraj komerc" Gornji Vakuf/

Prvi put na sajmu su prisutna i dva izlagača iz Bahreina", izjavio je Abdulah Serdarević, generalni direktor Poslovnog sistema RMK koji je organizator ZEPS sajmova. Zapažen je bio i govor premijera Nikšića na otvaranju sajma, i njegova poruka privrednicima da Vlada FBiH čini maksimalne napore da privuče investitore i olakša im put do poslovanja. **"Ove smo godine višestruko povećali nivo javnih investicija, a naredne godine u ovo vrijeme nivo investicija će dostići dvije milijarde maraka. Uz strane investicije koje moramo privući i ulaganja naših kompanija koje moramo podstići, Federacija BiH će postati veliko gradilište, a bit će uposleno na hiljade radnika. Naredne godine očekujemo veliki iskorak u energetskom sektoru, u gradnji vjetroelektrana, hidrocentrale i**

hidroškim uvjetima, dok je 2010. godine ta proizvodnja dostizala čak 50 posto. BiH je lider u proizvodnji električne energije iz obnovljivih izvora i Vlada FBiH je prepoznala kao šansu budućeg razvoja. U tom pogledu u proteklih godinu i po dana urađen je čitav set zakona iz oblasti energije", izjavio je ministar Trhulj. Prvog sajamskog dana u okviru "ZEPS Intermeta" organizovan je Forum metalne industrije BiH, kao i seminar "Kako poslovati sa Njemačkom".

Dodijeljena priznanja sajmova "ZEPS 2012" i "ZEPS Intermetal"

Kao i u prethodnih 18 godina, organizator najvećeg sajma u Bosni i Hercegovini, sajma koji ujedno daje najširu sliku stanja proizvodnih dostignuća i ponude na bh tržištu, istovremeno i uvid u njegove potrebe,

Uskoplje, kolekcija ženskih čarapa "Meridijan" - "Meridijan" Zenica, elementi za infracrveno grijanje - "NB-VISION", poluproizvodi od termoplastičnih materijala - "MN-FLEX" Doboj, kožna konfekcija galanterija "Danial S" - "Koteks" d.o.o. Tešanj. Priznanja za promociju dobili su: Javno preduzeće "Elektroprivreda BiH" d.d. Sarajevo, "Elektrovat" Beograd i "Centrometal" Zagreb. Specijalna priznanja sajma dobili su: Ministarstvo okoliša i turizma FBiH, Ministarstvo energije, ruderstva i industrije FBiH i Fond za zaštitu okoliša Federacije BiH - za podršku i angažovanje u radu međunarodne Konferencije o energetskoj efikasnosti u BiH održane na sajmu "ZEPS 2012", Vanjskotrgovinska/ Spoljnotrgovinska komora BiH - zbog rada na jačanju intraregionalne ekonomske saradnje i unapređenju trgovine između zemalja Balkana i zemalja EU u okviru DIHK-CEFTA PARTNERSHIP PROJECTA,

KANTONALNA PRIVREDNA KOMORA TUZLA KOMORSKI INFORMATOR

FB 71622

"Delmon Optic and Hearing AID" Bahrein - za otvaranje puteva saradnje među privrednicima BiH i Bahreina kao i za poseban doprinos za konkretnu donaciju pomagala za vid i sluh Kantonalnoj bolnici Zenica i "King Phones and Electronics" Bahrein - za otvaranje puteva saradnje među privrednicima BiH i Bahreina.

Na 19. Generalnom bh sajmu "ZEPS 2012" za rangovano priznanje, "Medalja kvaliteta RUŽA ZEPS-a, kandidovalo se 14 proizvođača iz BiH i Crne Gore sa 43 proizvoda koji su bili svrstani u više robnih grupa. Zlatne medalje za kvalitet dobili su: kategorija Mlijeko i mliječne proizvode: ZIM - "Zenička industrija mlijeka" za svježe pasterizovano mlijeko sa 2,8% m.m., sirutku sa 0,1% m.m. u SM, tečni jogurt sa 2% m.m., svježi kravljii sir sa min. 10% m.m. u SM, sir bijeli kriška sa 45% m.m. u SM i Mileram sa 21,5 % m.m; kategorija Konditorski proizvodi: "Zvečovo - Lasta" Čapljina - krem štapići i "Vispak" Visoko za mliječnu čokoladu "TIRULIRU"; kategorija Kafa: "PAK CENTAR" Živinice za "Dino kafa Specijal"; kategorija: Ulja" - "Victoria OIL" Šid a.d. - rafinisano suncokretovo ulje "Iskon"; kategorija: Prerađevine od voća i povrća: "Vispak" Visoko - "Tajna mješavina za bosanski lonac" 50 g., "Bonesa" Bar - kečap blagi 500 g., kečap ljuti 500 g., paradajz pire 720 g., maslina zelena sa košticom 720 g i maslina zelena bez koštice 720 g; kategorija: Brašna: "Nikšićki mlin" Nikšić - pšenično brašno T-400. Zbog svjetske ekonomske krize koja je najviše pogodila upravo metalnu industriju, i ove godine zajedno sa 19. Generalnim bh sajmom "ZEPS 2012" održan je i 9. Međunarodni sajam metala "ZEPS Intermetal". Odlukom žirija "ZEPS Intermetal" dodijeljio je svoja priznanja u kategoriji proizvod i promocija. Dobitnici ravnopravnih priznanja za proizvod su: aluminjski ljevani radijator - preduzeće "Lipovica" d.o.o. Popovača, dvostijeni izolovani dimnjak za kamine i kotlove - "Braća Karić" d.o.o. Zenica, obložnene elektrode - "AD FEP" Plužine.

Ravnopravne nagrade za promociju dobili su: "TBS TRADE" Živinice, "FERO-PACK" Vitez i "ISCAR Slovenija" d.o.o. Predstavništvo "ISCAR" Zenica. Na 19. Generalnom bh sajmu "ZEPS 2012" i 9. Međunarodnom sajmu metala "ZEPS Intermetal" učestvovalo je 405 izlagača iz 27 država.

I ove godine je na sajmu Zeps priređeno niz propratnih sadržaja, promotivnih tribina, strukovnih susreta, kao i prigodnih manifestacija koje su svake godine upotpunjavale Generalni BH Sajam. Među tim aktivnostima je i prezentacija dvogodišnjeg projekta "NET - Networking, Educating, Teaching Chamber-network in BiH" Riječ je o projektu koji finansira Evropska unija iz sredstava predpristupnih IPA fondova a koji za cilj ima jačanje mreže privrednih komora u Bosni i Hercegovini, unaprjeđenjem znanja zaposlenih u komorama, jačanje dijaloga između organa uprav i komora kao i prilagođavanje standardima evropskih privrednih komora. Ovaj projekt implementira Područna privredna komora Banjaluka u saradnji sa Privrednom komorom Zeničko-dobojsko kantona i ostalim partnerima. **"Jačanje sistema komora u BiH može podržati jačanje i stabilizaciju sektora privrede, implementacijom ciljanih mjera. Trenutno, komunikacija između komora i organa vlasti postoji ali nedovoljno uspješna koliko bi trebala biti za implementaciju pravih instrumenata za održivost**

lokalnog preduzetništva i povećanje postojeće ekonomije. Da bi se postiglo poboljšanje u sistemu komora, potrebno je povećati sposobnosti, nivo znanja i vještina zaposlenih, kao i znanja o evropskim instrumentima za podršku privrednom razvoju", izjavila je Jadranka Cvetković generalni sekretar Područne privredne komore Banja Luka.

Privreda Tuzlanskog kantona je u organizaciji Kantonalne privredne komore Tuzla a u okviru zajedničke sajamske postavke Komorskog sistema Bosne i Hercegovine, predstavljena na 10. generalnom bh sajmu "Zeps" u Zenici. Na zajedničkoj izložbenoj postavci koju su sačinjavale Vanjskotrgovinska komora BiH, Privredna komora Federacije BiH, Privredna komora RS, Privredna komora Brčko Distrikta i sve kantonalne/županijske privredne komore, privreda Tuzlanskog kantona su zastupale slijedeće firme: "Fana" d.o.o. Srebrenik, "Meraklja" - Destilacija MN Seona Srebrenik, "Piemonte" Tuzla, "Pivara" dd Tuzla, "Prerada i promet mlijeka" Tuzla, "Pro Pak" doo Tuzla, "Solana" d.d. Tuzla, "Veda- Portanaturea" Srebrenik, "Imel" Lukavac, "Helios" Banovići, "Voćni rasadnik" Srebrenik, "Mikron - Metalno" Lukavac, "Herceg" Srebrenik, "Tehnopak" Tuzla, "Indira" Gradačac, MI "Menprom" Gornja Tuzla, "Erby" Gračanica, "Borplastika Eko" Tuzla, "Elcom" Tuzla, zatim Općina Tuzla, Turistička zajednica Tuzlanskog kantona i Kantonalna privredna komora Tuzla kao organizator.

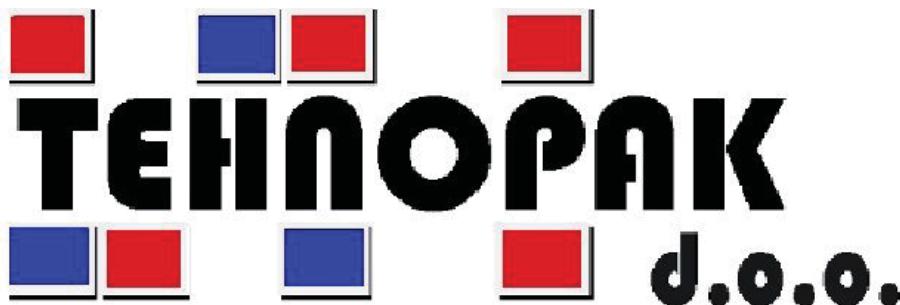
D.K.

Predstavljamo članice Komore....

"TEHNOVAK" DOO TUZLA

- Dio grupacije iz Hrvatske - Sastavni dio zajedničke sajamske postavke Privrede TK -

Skoro na svakom sajamskom nastupu koji organizuje Kantonalna privredna komora Tuzla, prisutna je firma Tehnopak d.o.o. Tuzla. Mašine i kompletan program, predstavnici ove firme, privlače brojne posjetitelje zajedničkog izložbenog prostora i nije moguće proći sajmištem na primjetiti folije, pakirne strojeve, program opreme za tjesteve. Dovoljno da se predstavi ova članica Komore. Naime, "Tehnopak" d.o.o. je trgovačko društvo osnovano u Tuzli 1999. godine a kao zasebna firma čini dio grupacije Tehnotrade iz Hrvatske. Riječ je o uspješnom privrednom subjektu iz Daruvara u Hrvatskoj koje posluje još od 1990. godine. Da je s pravom proglašeno uspješnom, ukazuje podatak da je poslednjih 10 godina firma "Tehnotrade" konstantno među 10% najuspješnijih hrvatskih firmi po produktivnosti, profitabilnosti i izvozu prema podacima Zavoda za poslovna istraživanja. Ne može takva firma ni angažovati firme i ljudi koji ne odgovaraju kvalitetom na ovoj razini. Prepoznat je kvalitet u firmi "Tehnopak" d.o.o. Na obostrano zadovoljstvo.

Djelatnost firme "Tehnopak" d.o.o. Tuzla je usmjerenja ka programima strojeva i opreme za pakovanje komadne, praškaste i sipe robe, tradicionalnim tehnikama težinske, pužne i volumetrične odvage, te sve prisutnjim tehnikama pakiranja putem termosklpljanja i pakovanja u vakumu i modificiranoj atmosferi. Uz pakirne strojeve "Tehnopak" je u prethodnom periodu pomogao kvalitetnijem zadovoljenju proizvođača prehrabnenih proizvoda sa ambalažnim materijalima:

termosklpljujućim folijama od poliolefina, polivinila, polipropilena, perforiranim i stretch folijama. Pomenute strojeve i ambalažu prati i tržištu se nudi, i pribor, oprema i tinte za označavanje ambalaže. "Pored distribucije strojeva, opreme i ambalaže na području čitave BiH, za sve naše strojeve obezbjeđujemo montažu i obuku ljudi za rad i rukovanje na strojevima, kao i kvalitetan servis i održavanje strojeva u garantnom i vangarantranom roku. Veliku uspješnost i produktivnost firma Tehnopak zasniva i na velikoj logističkoj podršci stručno osposobljenog tima ljudi u grupaciji Tehnotrade kao i inostranih dobavljača iz Italije, Slovenije, Velike Britanije, Njemačke, Belgije, Turske itd.", izjavio je za Komorski informator Senad Suljendić direktor firme "Tehnopak" d.o.o. Tuzla. Kako nam je rekao, drugi dio firme po djelatnosti je program opreme za proizvodnju tjestenine. Zadnjih nekoliko godina u saradnji sa italijanskim firmom Italpast, lider je na tržištu strojeva i opreme za tjesteninu, te procesorski navođenih sušara za sušenje tjestenine, voća itd. Ponudu opreme i strojeva u "Tehnopak-u" prati i kvalitetna stručno-servisna podrška kvalificiranih i u inozemstvu obučenih inžinjera i servisera. Od osnivanja firme "Tehnopak" se između ostalog stavio na raspolaganje domaćim proizvođačima hrane i prehrabnenih proizvoda, obrade drveta, grafičkim kućama i td. u vidu stručne savjetodavne pomoći pri idejnim rješenjima u pakovanju svojih artikala.

"Moram pomenuti da je puno posla, da ne stičemo baviti se i nekim drugim stvarima koje nam mnogo znači i koje su u princi sastavni dio svake firme. Taj knjigovodstveni dio je nešto na šta smo takošer ponosni a zahvalnost dugujemo našoj pratnerskoj firmi "Eleco" d.o.o. To je Agencija za knjigovodstvo sa dugogodišnjom tradicijom u poslovanju, mi smo to znali, znamo da da posluju od 1996. godine, imaju izvanredne reference, povezali smo se i uspješno saradujemo. Našli smo se i u idejnem pristupu poslovnim partnerima jer i jedni i drugi čvrsto vjerujemo da su potpuno povjerenje, te međusobno razumjevanje i pomaganje jedini pravi temelj dobrog poslovnog odnosa. Moram istaći da ih njihova predanost rješavanju problema bez obzira na njihovu složenost, te volja za stalnim učenjem, unaprjeđivanjem znanja i inovativnost u informacionim sistemima čine idealnim izborom za našeg partnera. Upravo povjeravanje poslova za koje mi nismo specijalizirani, omogućilo je firmi "Eleco" da istakne profesionalnost i stručnost osoblja, nama da postignemo maksimalan uspjeh i mi ih preporučujemo svim našim poslovnim partnerima. Također, želim istaći da je veliko zadovoljstvo biti sastavni dio zajedničke izložbene postavke koju na brojnim sajmovima organizuje Kantonalna privredna komora Tuzla. Znači nam mnogo da se sa minimalnim troškovima, često i bez ikakvog troška, zahvaljujući komorskemu sistemu i tuzlanskoj komori, možemo predstaviti naznačajnim sajamskim manifestacijama, predstaviti privrednu Tuzlanskog kantona i nadamo se i u narednom periodu da će biti mesta za nas u okviru zajedničke postavke za firme članice Komore", rekao je na kraju Senad Suljendić direktor firme "Tehnopak" d.o.o. Tuzla..

Aktivnosti u firmi "Imel" Lukavac....

DMS – SISTEM ZA UPRAVLJANJE DOKUMENTIMA

- Predstavljen novi proizvod - Učestvovanje na savjetovanju "Arhivska praksa 2012" - Implementacija IMELBIS ERP i DMS u "Spreča" d.d. Tuzla - Saradnja sa Institutom za razvoj mlađih KULT-

Brojne su aktivnosti u firmi "Imel" Lukavac zabilježene za prilično kratko vrijeme. Pratimo šta se dešava u firmi članici Kantonalne privredne komore Tuzla i zadovoljstvo je prezentovati nove poslovne uspjehe, posebno, ako se zna u kakvom poslovnom okruženju posluju bosanskohercegovačke ali i firme u cijelom regionu. Nekoliko zanimljivih događaja u kojima je glavni sudionik upravo firma "Imel" bili su povod za posjetu ovom uspješnom privrednom subjektu. Javno preduzeće za vodoprivrednu djelatnost "Spreča" d.d. Tuzla i "IMEL" d.o.o. sklopili su nedavno Ugovor o implementaciji IMELBIS ERP i DMS sistema. Informacioni sistem se planira implementirati u naredna tri mjeseca a podijeljen je u dvije faze. **"Tokom prve faze fokus će biti na BIS ERP a u drugoj fazi odradit će se implementacija DMS sistema.** "Spreča" d.d. Tuzla je preduzeće koje više od 50 godina uspješno upravlja i gazduje akumulacijom jezera Modrac. Osnovna djelatnost preduzeća je sakupljanje, prečišćavanje i distribucija vode. Implementacijom IMELBIS-a i DMS-a očekuje se smanjenje troškova poslovanja, dobijanje kvalitetnih izvještaja koji će moći pravovremeno podržati menadžment u donošenju odluka, kao i jednostavno i pristupačno upravljanje dokumentima", izjavila je Amra Brkić, PR menadžer u "Imel" doo Lukavac. Među aktivnostima koje svakako treba pomenuti jeste učestvovanje na međunarodnom savjetovanju "Arhivska praksa 2012" koje održano u Tuzli.

"Imel doo je učestvovao na Međunarodnom savjetovanju „Arhivska praksa 2012“ u Tuzli, gdje je predstavio svoj novi proizvod DMS – sistem za upravljanje dokumentima (Document Management System). Učestvovali smo na ovom seminaru kako bi upoznali učesnike sa značajem i koristima implementacije DMS sistema koji omogućava jednostavno i pristupačno rješenje za upravljanje dokumentima", rekao je predsjednik Uprave Izudin Čeliković o ovom značajnom skupu na kojem su ostali učesnici bili predavači iz BiH, Srbije, Hrvatske, Italije, Slovenije, Makedonije, Slovačke i Mađarske. Značajna stavka svake ozbiljne firme, ujedno i pokretač razvoja, morala bi biti ulaganje u edukaciju zaposlenih. Ako govorimo o konkurentnosti na tržištu, zaposlenici su najvrijedniji resurs svake kompanije, te je neophodno stalno usavršavanje kadrova na raznim poljima. **"U vrijeme krize primjećujemo da je edukacija zaposlenika ukinuta ili značajno smanjena. Međutim, da ima kompanija koje brinu o svojim zaposlenicima pokazao je "Sisecam" Lukavac koji je s nama nedavno potpisao Ugovor o**

edukacijskom kadraru i usavršavanju u primjeni informacionih tehnologija", rekao je direktor Mevludin Čeliković. Treba pomenuti da je kroz "Imel-ov" edukativni centar u proteklom razdoblju prošlo više od 5.000 kandidata a ovo nije prva saradnja sa renomiranom lukavačkom fabrikom. Govoreći o saradnji sa značajnim firmama ali i sa značajnim organizacijama, učešće u značajnim projektima, ne može se a ne pomenuti saradnja sa Institutom za razvoj mlađih KULT. Društvenu odgovornost kao i spremnost Imel je pokazao i ovaj put u projektu VOLONTIRAJ-KREDITIRAJ 2012. Mladima je pružena prilika da pokažu svoje profesionalne vještine i upoznaju se sa poslovnom praksom. **"Dogovoren je da u prostorijama firme učenici srednje Elektrotehničke škole Lukavac odraduju praksu u trajanju od 30 dana. Uspješna saradnja "Imel-a" i Instituta za razvoj mlađih KULT ostvarila se u okviru projekta Priznavanje UMID-a kao obuke za aktivno sudjelovanje mlađih. Potvrđena je sastankom u Lukavcu s predsjednikom Uprave Izudinom Čeliković i izvršnom direktoricom za finansije i opšte poslove ove kompanije gđom Fahironom Čeliković, koja je pokazala spremnost na saradnju s Institutom. U okviru saradnje, kompanija IMEL omogućiti će obavljanje praktičnog volonterskog rada jednoj od polaznica obuke iz Lukavca", rekla je Amra Brkić, PR menadžer Imel-a. Kompanija "Imel" je primjer društveno odgovorne kompanije koja prepoznaće bitnost volontiranja i**

pružanja prilike mlađima. Također je obavljen i informativni sastanak s roditeljima polaznica obuke. Zadovoljstvo roditelja i polaznika ukazuju na važnost i uspješnost postojanja obuke UMID. Ovo je primjer koji bi moglo slijediti i druge firme na području Tuzlanskog kantona i cijele Bosne i Hercegovine.

D.K.

Poštovani partneri,
Imel d.o.o. Vas poziva na tradicionalnu Poslovnu konferenciju posvećenu informacionim tehnologijama koja će se održati u četvrtak, **29.11.2012. u Hotelu Lukavac -GTI , Lukavac.** Na skupu bit će predstavljene novine u integralnom informacionom sistemu ImelBis ERP kao i nove aplikacije DMS(Document management system) i Kontrola pristupa. Ove godine skupu će se pridruži predstavnici vodećih svjetskih proizvođača IT opreme i softvera, između ostalog bit će predstavljen novi operativni sistem - Windows 8. Zbog ograničenog broja mjesta, svoje učešće potvrdite prijavom na www.imel.ba.

Predstavljamo članice Komore....

"SEIF" KALESIJA - "VI ZNATE ZAŠTO A MI ZNAMO KAKO"

- Preduzeće sa nekoliko djelatnosti - uspješni na svim poljima - Impresivna refenc lista - Poslovi u Tuzlanskom, Zeničko-Dobojskom, Srednjebosanskom kantonu

U uslovima u kojima privreda funkcioniše na prostoru Bosne i Hercegovine, prava je rijetkost pronaći firmu u kojoj su zadovoljni radnici, rukovodioци zadovoljni radnicima, firmu koja proširuje djelatnosti, firmu koja je spremna da sa lakoćom pokrije cijelo području Bosne i Hercegovine. "Seif" to jeste i "Seif" to i radi. A počeli su ne tako davno. Preduzeće "Seif" iz Miljanovaca, općina Kalesija, osnovano je 1998. godine, pod nazivom "ILMA F" kao društvo sa ograničenom odgovornošću u privatnoj svojini. Preregistrovano je 2000. godine u d.o.o. "Seif" za proizvodnju, unutrašnju i spoljnju trgovinu i usluge. Osnivač preduzeća je Fazlić Šerif, a direktor preduzeća je Hava Fazlić. **"U sklopu preduzeća d.o.o. "Seif" formirane su tri poslovne jedinice, cvjećara, prodavnica raznovrsnih proizvoda u centru Kalesije, te poslovna jedinica za pružanje usluga održavanja čistoće sa sjedištem u Miljanovcima. U poslovnim jedinicama "Cvjećara" i "Prodavnica raznovrsnih proizvoda" preduzeće nudi veliki assortiman rezanog cvijeća, lončanica, raznog ukrasnog bilja, čempresa, šimšira, globoza, raznih prihrana za kućno i vanjsko cvijeće, takođe u sklopu cvjećare se nalazi i poljoprivredna apoteka koja raspolaže sa velikim assortimanom sjemena za sjetvu raznog povrća i cvijeća, sadnica voćki, vještačkih prihrana – dubriva i hemijskih sredstava za zaštitu biljaka i voćaka kao i svih potrebnih oruđa za ručnu obradu zemljišta, voća i cvijeća. Takođe d.o.o."Seif" vrši usluge uređenja vanjskih dijelova (dvorišta, poslovnih vanjskih prostora) kao i održavanja čistoće u svim poslovnim i privatnim objektima sa veoma efikasnim sredstvima za čišćenje i visoko kvalitetnom opremom iz vlastitog assortimana", rekla je Hava Fazlić direktorka firme "Seif" doo Kalesija.**

Kada su u pitanju poslovni partneri, firme čiji predstavnici ne kriju zadovoljstvo saradnjom sa firmom "Seif" iz Kalesije, značajno je pomenuti da je u posljednjih pet godine preduzeće postiglo značajne rezultate u branši održavanje čistoće sa veoma uspješnim firmama. **"Želim istaći uspješnu saradnju sa "Xellom BH", gdje su ljudi**

veoma susretljivi, imaju povjerenja u naše usluge, osoblje i kvalitet rada. Tu su i Termoelektrana Tuzla, Elektro distribucija Tuzla podružnice Sapna, Teočak, Kalesija, Kladanj, Živinice, Elektro distribucija Zenica podružnice u ZE-Do kantonu i Srednjobosanskom kantonu, BH Telecom Direkcija Tuzla i podružnice Gradačac, Gračanica i Živinice ističe direktorka Fazlić. D.o.o. "Seif" u radnom odnosu na neodređeno vrijeme ima trinaest uposlenih radnika, kao i devetnaest uposlenih radnika koji obavljaju privremene i povremene poslove. Glavna pokretačka snaga preduzeća Seif su ljudski resursi dakle, uposlenici, na koje je direktorka Hava Fazlić jako ponosna. Također, firma se bavi sadnjom cvijeća i uređenjem dvorišta kao i organizovanjem raznih svečanosti kao što su svadbe, rođendani i razne kulturne manifestacije.

"Naš moto je: Vi znate zašto (seif)..., A mi kako", poručila je na kraju Hava Fazlić, direktorka firme "Seif" doo Kalesija.

D.K

Djelatnost: Proizvodnja i prodaja voća i sadnog materijala

Iz Tuzlanskog kantona ....

IMAMO ZNANJE, NEDOSTAJE KAPITAL

- *Predstavnik vijeća komora Saudijske Arabije posjetio Tuzlanski kanton-*

Savjetnik u Vijeću komora Saudijske Arabije Abdulrahman S. Alkanhal u oktobru je sa saradnicima posjetio premijera Tuzlanskog kantona Seada Čauševića. Inače, Vijeće je krovno tijelo koje objedinjava 29 privrednih komora u Saudijskoj Arabiji. Kako je izvjestilo Odjeljenje za informisanje Vlade Tuzlanskog kantona, na sastanku je, između ostalog, razgovarano o poljoprivrednoj proizvodnji na području našeg kantona, za što su gosti iskazali veliki interes. „Iako je bazično industrijski, Tuzlanski kanton ima veliki poljoprivredni potencijal“, istakao je premijer Čaušević, dodajući kako je na području Kantona posebno razvijeno voćarstvo, tačnije

proizvodnja šljive i jagode, kao i proizvodnja mlijeka kada je stočarstvo u pitanju. Istaknuto je kako naša zemlja ima i potencijal i znanje, ali ono što nam nedostaje jeste svjež kapital

kao početni poticaj, što otvara prostor za investicije kompanija iz Saudijske Arabije. Učesnici sastanka danas su iskazali spremnost

za buduću saradnju, a nakon što savjetnik Alkanhal okonča svoju posjetu našoj državi i Kralju Saudijske Arabije dostavi izvještaj o perspektivi ulaganja, uslijedit će posjete ekspertnih timova iz S. Arabije, koji bi trebali procijeniti i odrediti dalji smjer djelovanja. Dobra vijest je svakako to što bi realizacijom ovih aktivnosti najmanje 50% proizvedenog assortimenta imalo osiguran plasman proizvoda na tržište Saudijske Arabije. Osim premijera Čauševića, u ime Vlade Tuzlanskog kantona današnjem sastanku prisustvovali su ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Edin Ajanović, te savjetnici Premijera Jasna Hivziefendić i Igor Rajner.

PROIZVODNJA U FABRICI NAMJEŠTAJA KONJUH SE NASTAVLJA

- *Fabriku posjetio načelnik Općine Živinice u pratnji v.d. direktora "Konjuha"-*

Fabrika namještaja "Konjuh" iz Živinica je ponovo počela sa proizvodnjom. Nakon svih problema kroz koje su prošli proteklih mjeseci, u ovoj Fabriki, uz pomoć Federalne vlade BiH, početkom oktobra pokrenuta je proizvodnja. Sa 5. oktobrom 2012. je uposleno 200 radnika, a u skladu sa planom revitalizacije Konjuha, u narednom periodu ići će se na upošljavanje većeg broja radnika. Povodom ove lijepo vijesti općinski načelnik Hasan Muratović posjetio je firmu "Konjuh" te sa v.d. direktorom Fahrudinom Pašićem i radnicima "Konjuha" obišao firmu, te izrazio veliko zadovoljstvo zbog ponovnog pokretanja proizvodnje u "Konjuhu". **"Prošli smo kroz sve probleme koje smo imali, u Konjuhu ponovo bruji, energana je ponovo stavljena u funkciju podignut je sistem tehnološke pare, čitav proizvodni proces funkcioniše. konačno se krenulo sa realizacijom plana revitalizacije. Optimista sam,**

iza Konjuha stoji Federalna vlada, stoje stručnjaci i što je najvažnije stoje ljudi koji vole ovu zemlju i koji će dati sve od sebe da gigant koji je bio naš ponos, to i ostane", kazao je općinski načelnik Hasan Muratović za općinski portal. Pojavili su se i prvi kupci, vršilac dužnosti direktora "Konjuha" Fahrudin Pašić kaže da živinički Konjuh već

ima dogovoren posao za izvoz u Italiju. **"Nastavljamo sa proizvodnjom, svakim danom povećavamo broj uposlenih radnika, komlet sistem funkcioniše a počeo je i dogovor za izvoz u Italiju",** kazao je v.d. direktor Fahrudin Pašić. **"Drago mi je da smo poslije toliko vremena, mjeseci**

lutanja i teškog perioda, došli do toga da je pokrenuta proizvodnja, trenutno radi 200 ljudi, nadam se da će u bliskoj budućnosti raditi i ostalih 250, mi smo zadovoljni. U borbi da očuvamo Konjuh i da se pokrene proizvodnja cijelo vrijeme je bio uključen sa nama općinski načelnik Hasan Muratović, tako da smo od njega dobili veliku podršku i pomoć. Sada je na nama da radimo i da se dogovaramo kako dalje", kaže Mevludin Trakić, predsjednik sindikata Konjuha. Jedini problem predstavlja račun preko kojeg će se poslovati jer svi dosadašnji Konjuhovi računi u komercijalnim bankama su blokirani, zbog dugovanja. Potrebno je da "Konjuh" dobije specijalni bankovni račun na koji bez ranijih opterećenja može naplaćivati obavljene poslove. Nakon pokretanja proizvodnje osnovni cilj je kaže direktor Pašić, opstanak i očuvanje radnih mjesteta, te isporuka proizvoda.

D.K.

Sastanak predsjednika privrednih komora....

RASPRAVA O NACRTU ZAKONA O PRIVREDNIM KOMORAMA

- Posjeta sajmu "Dani jabuke" Goražde 2012. godine – Sastanku prisustvao i kantonalni ministar za privredu – značajnije učešće privrednih komora na narednom sajmu-

U Goraždu je početkom oktobra održan sastanak predsjednika Privredne/Gospodarske komore Federacije Bosne i Hercegovine sa predsjednicima kantonalnih privrednih komora. Na sastanku se raspravljalo o nacrtu Zakona o Privrednim/Gospodarskim komorama u Federaciji Bosni i Hercegovini. Nakon rasprave donesen je zaključak da se u cijelosti podržava Nacrt ovog zakona upućen u Parlamentarnu proceduru od strane Ministarstva za industriju, energetiku i rудarstvo koji je usvojila i Vlada Federacije Bosne i Hercegovine. Sastanku su pored Predsjednika privrednih komora prisustvovali Ministar za privredu u Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde gosp. Emir Hodović i član Upravnog odbora Privredne/Gospodarske komore FBiH u ime Bosansko-podrinjskog kantona Goražde gosp. Jusuf Hubjer. Također je u organizaciji Ministarsva za privredu BPK-a Goražde održan radni sastanak sa ministrom Hodovićem kojem su prisustvovali pored predsjednika privrednih komora u FBiH i predsjednik Regionalne privredne komore Užice, Republika Srbija sa saradnicima. Na ovom radnom sastanku razgovaralo se o aktuelnoj privrednoj situaciji u BiH, prekograničnoj saradnji sa nama susjednim državama, korišćenju sredstava iz IPA fondova i drugim trenutno aktuelnim pitanjima. Nakon ovog sastanka sudionici ovog radnog dogovora prisustvovali su otvaranju IX-e privredno-kulturne manifestacije "Dani jabuke" Goražde 2012. godine, te zajednički obišli Sajam.

Privredna komora Bosansko-podrinjskog kantona Goražde na vlastitom izložbenom štandu veoma uspješno je prezentirala i predstavila privredne kapacitete Bosansko-podrinjskog kantona Goražde. Dogovoren je da za X Jubilarnu manifestaciju "Dani jabuke" u Goraždu, Privredne komore u FBiH uzmu značajnije učešće, saopćeno je iz Privredne komore Bosansko-podrinjskog kantona Goražde

NLB: NIŽI TRANSAKCIJSKI TROŠKOVI

- Povoljnija usluga elektronskog bankarstva - Nova tarifa naknada za naloge unutrašnjeg platnog prometa-

NLB Banka d.d., Tuzla će, od 1. novembra 2012. godine, primjenjivati novu tarifu naknada za naloge unutrašnjeg platnog prometa. Naknade za naloge realizovane posredstvom elektronskog bankarstva za pravna lica - NLB Proklik i fizička lica - NLB Klik će biti znatno snižene. Za naloge unutar Banke,

naknada će iznositi 0,50 KM za pravna i fizička lica. Naknada za naloge prema drugoj banci iznosiće 0,70 KM za fizička lica i 0,75 KM za pravna lica. Pored naknada za elektronske naloge, biće promijenjene i naknade za naloge realizovane na šalterima Banke, klijentima pravnim licima. Za prenos sredstava sa računa na račun unutar Banke naknada će iznositi 1,00 KM. Naknade za naloge prema drugoj banci iznosiće od 1,40 KM – 2,00 KM u

zavisnosti od iznosa transakcije. Ademir Salkić, direktor Centra retail NLB Banke d.d., Tuzla je izjavio: „Klijentima koji žele da kvalitetno raspolažu svojim vremenom ili efikasnije organizuju poslovne obaveze i da brzo, jednostavno i uz niže transakcijske troškove obavljaju bezgotovinske prenose i plaćanja, ukoliko već ne koriste elektronsko bankarstvo, preporučujemo da postanu korisnici ove usluge i uvjere se u brojne pogodnosti koje ona pruža. Takođe, želim da naglasim da su naknade za elektronske naloge znatno niže od naknada naloga realizovanih na šalterima Banke, što je upravo jedan od ključnih argumenata za korišćenje usluge elektronskog bankarstva.“ Pored vrlo povoljnih naknada, usluge NLB Klik i NLB Proklik omogućavaju klijentima i niz drugih pogodnosti: pristup njihovim računima 24 sata na dan, pripremanje platnih nalogu sa tekućim datumom i datumom unaprijed, plaćanja, slanja i primanja poruka i obavještenja. Takođe, uz najveći stepen sigurnosti, korisnici elektronskog bankarstva finansijske transakcije mogu obavljati iz svog doma, kancelarije ili sa bilo kojeg drugog mjesta, bez potrebe dolaska u Banku. Klijeti koji žele da postanu korisnici elektronskog bankarstva, potrebno je da se obrate se u jednu od poslovnica NLB Banke, popune obrasce i usluga će im ubrzano biti dostupna, stoji u saopćenju za javnost i agencije Pristop BH.

D.K.

Kretanja u privredi TK...

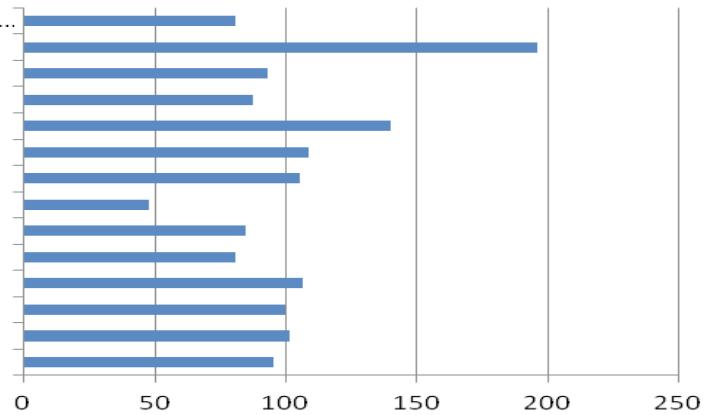
INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA NA PODRUČJU TUZLANSKOG KANTONA

Privreda Tuzlanskog kantona je u prvih pola godine 2012.godine u odnosu na isti period 2011. ostvarila rast industrijske proizvodnje od 3%. Prema glavnim industrijskim granama, pad je zabilježen u proizvodnji energije (-21,2%), kapitalni proizvodi (-20,3%), netrajni proizvodi za široku potrošnju (-10,7%) i intermedijarni proizvodi osim

Rast uvoza u odnosu na isti period prošle godine u Tuzlanski kanton je zabilježen kod uvoza proizvoda za široku potrošnju i industrijskih materijala dok je kod uvoza hrane i pića, goriva i maziva, kapitalnih sredstava i transportnih sredstava i dijelova došlo do pada uvoza. Najznačajniji vanjskotrgovinski partneri Tuzlanskog kantona su Njemačka, Slovenija, Italija,

I-VIII 2012/I-VIII 2011

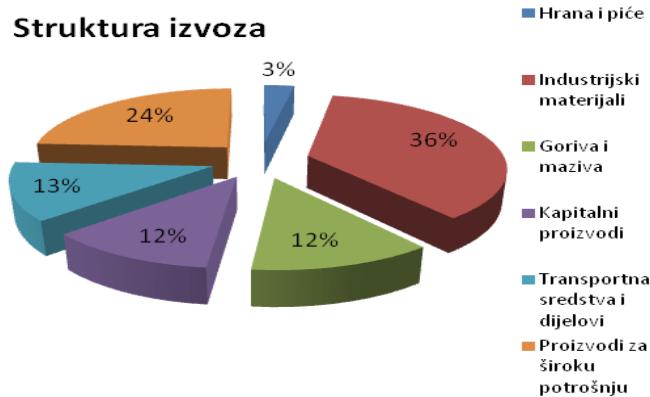
Proizvodnja i snabdijevanje el.energijom, plinom, ...
Namještaj i ostala prer.industrija
Električne mašine i aparati
Metalni proizvodi osim mašina
Proizvodnja baznih metala
Proizvodi od gume i plastičnih masa
Hemikalije i hemijski proizvodi
Proizvodnja koksa i derivata nafte
Prerada drveta osim namještaja
Odjevni predmeti, dorada i bojenje krvnina
Proizvodnja tekstila
Prehrambeni proizvodi i pića
Vađenje ostalih ruda i kamena
Vađenje uglja i lignita

energije (-2,0%) dok je rast proizvodnje zabilježen jedino kod trajnih proizvoda za široku potrošnju (104,7%). U šesnaest privrednih grana je došlo do pada proizvodnje u prvoj polovini 2012.godine u odnosu na isti period prošle godine, dok je rast ostvaren u samo sedam privrednih grana i to kod vadjenja ostalih ruda i kamena, proizvodnji tekstila, proizvodnje hemikalija, proizvoda od gume, baznih metala, proizvodnja ostalih prevoznih sredstava i namještaja i ostale preradivačke industrije. U prvih sedam mjeseci 2012. godine iz Tuzlanskog kantona ukupno je izvezeno proizvoda u vrijednosti od 571.749.000 KM što je u odnosu na isti period prošle godine manje za 15,14%. U isto vrijeme je došlo i do pada uvoza od 12,18% te je uvezeno roba u vrijednosti od 726.288.000 KM. Pokrivenost uvoza izvozom je 78,72%, a u istom periodu prošle godine je bila 81,47%. Vanjskotrgovinski deficit je 154.540.000 KM. Rast izvoza je ostvaren kod izvoza hrane i pića, industrijskih materijala, kapitalnih proizvoda i proizvoda za široku potrošnju, dok je do pada došlo kod izvoza goriva i maziva i transportnih sredstava i njihovih dijelova.

Hrvatska i Austrija. Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku u junu 2012.godine u Tuzlanskom kantonu je bilo zaposleno ukupno 81.042 osoba. Prerađivačka industrija i trgovina zapošljavaju najviše osoba. Prema podacima Federalnog zavoda za zapošljavanje, u julu 2012.godine je registrovano 96.898 nezaposlene osobe ili 0,88% više u odnosu na juni 2012. Prema stručnoj spremi, najviše je KV i NKV radnika, a slijede osobe sa srednjom stručnom spremom. Prosječna neto plaća u Tuzlanskom kantonu iznosi 743,64 KM što je ispod prosjeka Federacije BiH. U odnosu na kantonalni prosjek iz 2011.godine, došlo je do rasta neto plaće za 1,4% i bruto plaće za 1,6%. Najviše prosječne neto plate u Tuzlanskom kantonu su u sektoru proizvodnje i opskrbe el.energijom, plinom i vodom, dok su najniže prosječne neto plate u trgovini.

Struktura izvoza

1. Posljednji dostupni podaci su za juli 2012.godine

	ZAPOSLENOST		NEZAPOSLENOST	
	2011	2012	2011	2012
I	82.892	81.061	92.788	96.057
II	83.380	80.828	92.682	96.004
III	82.873	80.916	92.965	95.669
IV	83.112	80.949	92.951	95.878
V	82.975	81.128	93.028	95.691
VI	82.865	81.042	93.353	96.052
VII	83.290	80.698	93.696	96.898
VIII	83.000	80.281	94.739	98.293
IX	82.932		94.089	97.958

STRUČNA SLUŽBA

KANTONALNE PRIVREDNE

KOMORE TUZLA

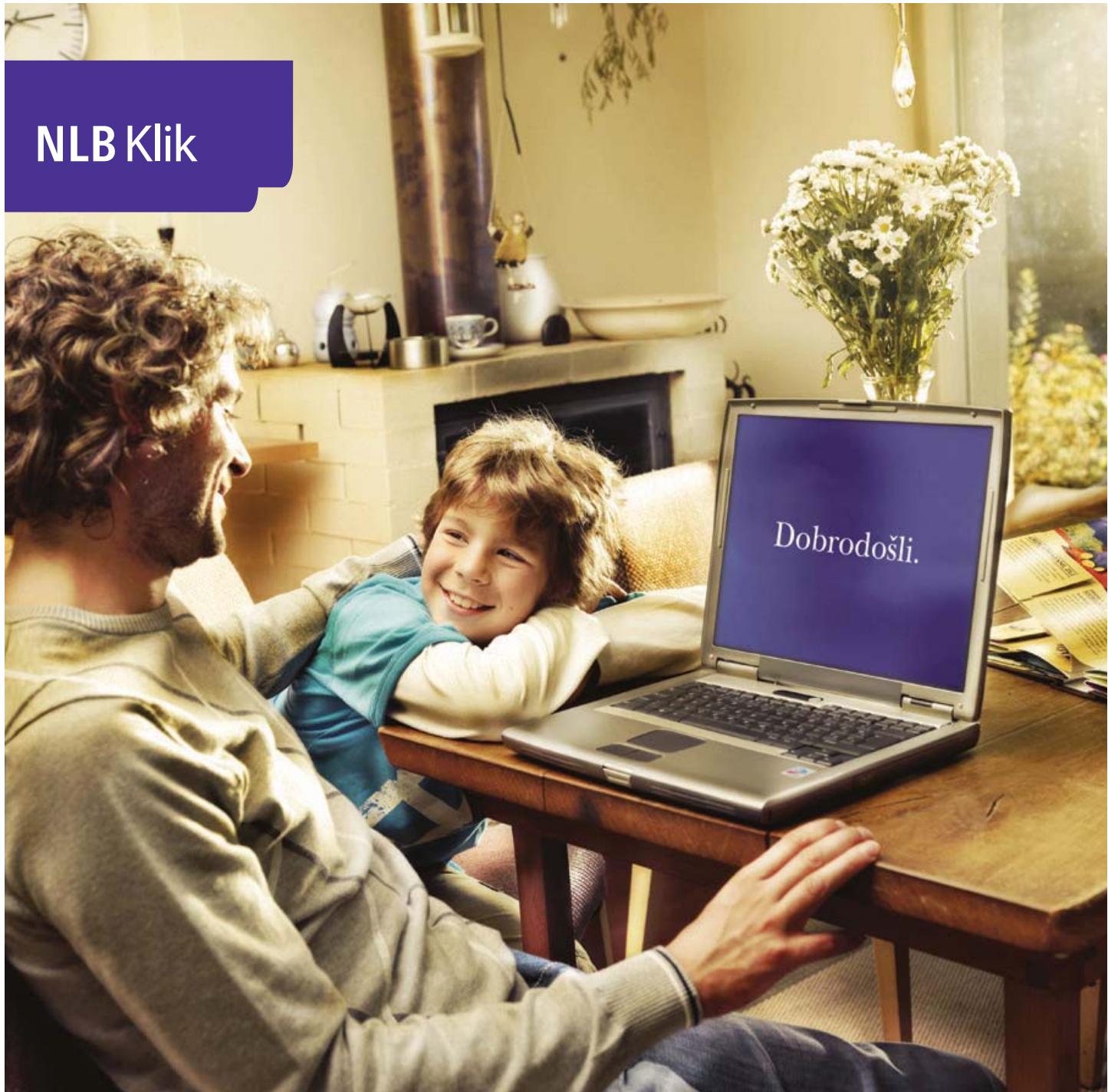
WWW.IAZOV.BA

S A L O N N A M J E Š T A J A I Z A Z O V

AOZVZI ■

NLB Klik

Zbog Vas želimo biti još bolji!

Uz novo ime i nove pogodnosti. Od sada, izuzetno povoljna ponuda elektronskog, mobilnog i SMS bankarstva za fizička lica, uz jedinstvenu naknadu za sva tri servisa. Jača, stabilnija i sigurnija NLB Banka, Vama na usluzi 24 sata.

NLB Banka
Znam rastko.